

[Frede Nielsen.]

o. s. v.; at skulle rykke fra en sådan gerning ind til dette intensive arbejde i storbyen vil sikkert ikke for dem alle stå som det særlig eftertragtelssværdige. Der er utvivlsomt mange af dem, som hellere kunne ønske sig et embede i et landsogn. Der er ganske sikkert ingen uenighed imellem os på dette punkt. Jeg tror, den højtærede kirkeminister også har denne opfattelse. Jeg tror, ministeren personlig gerne ville gå videre, hvis han skønnede, der var mulighed for det; men det er der jo antagelig ikke lige i øjeblikket.

Vi står da nu, da dette lovforslag er forelagt, overfor dette valg: Skal vi acceptere dette forslag som i hvert fald et skridt hen ad vejen, eller tør vi ikke gøre det af frygt for at låse for en rigtigere og mere frugtbar løsning? Mit parti er rede til en velvillig behandling af lovforslaget. Jeg finder det rigtigt, at vi får sagen sendt i udvalg, så vi der kan drøfte den igennem og undersøge, om der foreligger nogen mulighed for en bedre og mere effektiv løsning af sagen. Men jeg vil gerne understrege, at mit parti og jeg fremdeles står på den linie, at vi som en retfærdighedshandling overfor disse mennesker må finde en vej frem. Som ordningen er nu, kan det ikke fortsætte. Da vi debatterede spørgsmålet i 1948—49, erkendte alle partiordførerne, at der her lå et problem af meget stor betydning, som måtte løses.

Jeg udtaler håbet om, at vi i det udvalg, som jeg vil foreslå nedsat, må kunne finde frem til enighed om en eller anden virkelig effektiv ordning.

Marius Buhl: Det foreliggende lovforslag kan ved første øjekast se ud som en mindre betydelig ændring til en allerede gældende lov. Det er jo også rigtigt, at det er en mindre ændring, men det er ikke nogen ubetydelig ændring. Den tager et lille stykke af selvstyret fra nogle menigheder, det må man indrømme, og det er selvfølgelig altid af betydning, når lovgivningen ligesom bliver af mere principiel art. Den ret, menighederne hidtil har haft til at foretage indstilling til alle de forskellige embeder i menigheden, vil efter forslaget nu blive beskåret, således at den ikke kommer til at omfatte de residerende kapellanier i sogne, hvor der er 3 eller flere præster. Der er dog her visse undtagelser; der er Dømkirken, Garnisons kirke, Slotskirken og flere, hvor

bestemmelsen slet ikke kommer til anvendelse, og så er der den undtagelse, at hvis den residerende kapellan samtidig er sognepræst i et naboembede i et landsogn, bliver det trediepræsteembedet, som kan besættes administrativt.

Det er nemlig det, lovforslaget går ud på, at ministeren administrativt skal kunne besætte visse embeder uden indstilling, og hensigten med det er, således som det ærede medlem hr. Frede Nielsen allerede har peget på, at bedre mulighederne for de præster, der i en årrække har gjort tjeneste f. eks. på Færøerne eller i Grønland eller i Dansk Kirke i Udlandet, i sømandsmissionen eller på missionsmarken. Det er så givet, at deres kår er overordentlig vanskelige. De tager afsted som unge og med megen idealisme og arbejder med megen dygtighed, og så viser det sig, når de har været det pågældende sted i en årrække og naturligt føler sig tilskyndet til at komme hjem til mere rolige forhold — børnene kommer måske i den skolepligtige alder, eller det kan være af andre grunde; de er måske til en vis grad blevet trætte af det fremmede arbejde —, at det næsten er umuligt for dem at komme hjem, fordi menighedsrådene ikke gerne vil indstille en mand, som de ikke har hørt, og som ifølge sagens natur heller ikke har kunnet gøre sig kendt i den kirkelige verden herhjemme.

Nu er det jo sådan, at lovforslaget ikke blot omfatter disse præster. Det indeholder også beføjelse til, at der kan tages hensyn til præster herhjemme fra, som af visse grunde vanskeligt har kunnet blive forflyttet. Der kan være et eller andet, som i og for sig ikke har noget at gøre med deres evne til at udføre kirkens arbejde, men som alligevel bevirker, at de pågældende vanskeligt har kunnet blive forflyttet. Sådanne præster kan altså også komme i betragtning efter loven. Det vil dog vist kun blive ganske få af den slags, eftersom det antal embeder, der her rådes over, er så begrænset, at der højst vil blive nogle få ledige hvert år, og her vil en mand udefra, der søger, først og fremmest komme i betragtning.

Som også det ærede medlem hr. Frede Nielsen har peget på, var der et lignende forslag fremme i 1948—49, dengang det ærede medlem var kirkeminister, et forslag, som gik ud på, at hvert 10. embede, hvad enten det var på landet eller i byen, skulle besættes administrativt. Jeg var i begyndel-